

Số: 281 /TANDTC-V1

V/v rút kinh nghiệm chung

Hà Nội, ngày 06 tháng 8 năm 2026

Kính gửi: - Chánh án Tòa án nhân dân cấp tỉnh
- Chánh án Tòa án quân sự cấp quân khu

Qua công tác rà soát, nghiên cứu, tham mưu cho lãnh đạo Tòa án nhân dân tối cao giải quyết các vụ việc, vụ án hình sự, Vụ Giám đốc, kiểm tra I Tòa án nhân dân tối cao nhận thấy cần rút kinh nghiệm chung đối với các Tòa án về một số nội dung liên quan đến quá trình giải quyết các vụ án hình sự như sau:

1. Vi phạm phạm vi xét xử phúc thẩm, vi phạm tố tụng

Quá trình giải quyết vụ án lừa đảo chiếm đoạt tài sản, Tòa án cấp sơ thẩm không đưa ông Nguyễn Văn A vào tham gia tố tụng với tư cách là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan và không quyết định về quyền lợi, nghĩa vụ của ông A. Tuy nhiên, khi giải quyết kháng cáo của bị cáo, Tòa án cấp phúc thẩm quyết định sửa bản án sơ thẩm, buộc ông Nguyễn Văn A phải nộp khoản tiền nhất định để trả lại cho các bị hại, là vi phạm phạm vi xét xử phúc thẩm do nội dung này chưa được Tòa án cấp sơ thẩm xem xét, giải quyết. Ngoài ra, việc ông A không có mặt tại phiên tòa phúc thẩm (do không nhận được giấy triệu tập tham gia phiên tòa), nhưng Tòa án cấp phúc thẩm lại quyết định buộc ông A phải nộp lại tiền (quyết định không có lợi) là vi phạm quy định tại điểm b khoản 1 Điều 351 Bộ luật Tố tụng hình sự (Bản án số 44/2024/HS-PT ngày 22/01/2024 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh).

2. Quyết định nội dung không thuộc phạm vi giải quyết của Tòa án

Bị cáo thế chấp giấy chứng nhận đăng ký xe ô tô tại Ngân hàng để vay tiền. Sau đó, bị cáo làm giả giấy chứng nhận đăng ký xe ô tô để cầm cố, chiếm đoạt tiền của các bị hại. Tòa án kết án bị cáo về tội “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản” và “Làm giả con dấu, tài liệu của cơ quan, tổ chức”. Khi quyết định về phần xử lý vật chứng là chiếc xe ô tô, Tòa án quyết định giao xe ô tô cho Ngân hàng xử lý là có căn cứ, nhưng lại tuyên bị cáo không còn nghĩa vụ trả nợ cho Ngân hàng là không đúng. Việc giao xe ô tô cho Ngân hàng không đồng nghĩa với việc hoàn trả hoàn toàn khoản tiền vay và lãi mà bị cáo phải trả cho Ngân hàng. Bị cáo còn phải thanh toán cho Ngân hàng như thế nào là trên cơ sở nội dung Hợp đồng tín dụng đã ký kết và thỏa thuận giữa 02 bên. Tòa án cấp sơ thẩm tuyên bị cáo không còn nghĩa vụ trả nợ là vượt quá phạm vi giải quyết của Tòa án (Bản án số 88/2023/HS-ST ngày 13/9/2023 của Tòa án nhân dân tỉnh Gia Lai).

Vụ Giám đốc, kiểm tra I Tòa án nhân dân tối cao đề nghị các Đồng chí quán triệt, rút kinh nghiệm chung trong việc áp dụng đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự, Bộ luật Hình sự./.

Nơi nhận:

- Như kính gửi;
- Đ/c Chánh án TANDTC (để b/c);
- Đ/c PCA TANDTC Lê Tiến (để b/c);
- Cổng thông tin điện tử (để đăng tin);
- Lưu: VP, Vụ 1 (MTg);

TL. CHÁNH ÁN
VỤ TRƯỞNG VỤ GIÁM ĐỐC, KIỂM TRA I

Nguyễn Thị Bình